

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до практичних занять
із навчальної дисципліни

«ЕКОНОМІКА МІСТА»

*(для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх форм
навчання зі спеціальності 051 – Економіка)*

Харків
ХНУМГ ім. О. М. Бекетова
2024

Методичні рекомендації до практичних занять із навчальної дисципліни «Економіка міста» (для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх форм навчання зі спеціальності 051 – Економіка) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; уклад. Д. О. Серьогіна. – Харків : ХНУМГ ім. Бекетова, 2024. – 19 с.

Укладач канд. екон. наук, доц. Д. О. Серьогіна

Рецензент

Т. А. Пушкар, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та маркетингу Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова

Рекомендовано кафедрою економіки та маркетингу, протокол № 1 від 20 серпня 2024 р.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Загальний опис практичних робіт.....	5
Розгорнута програма практичних робіт.....	7
Список рекомендованих джерел.....	18

ВСТУП

Ця навчальна дисципліна є складовою частиною освітньої програми зі спеціальності 051 – Економіка і призначена для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, незалежно від форми навчання. Її мета – надати студентам комплексне розуміння економічних процесів, що відбуваються в містах, управління міськими ресурсами та стратегічного планування розвитку міських територій. Дисципліна орієнтована на формування у студентів практичних знань та навичок, необхідних для ефективного аналізу міських економічних систем, а також розробки рішень для забезпечення сталого розвитку міст.

Важливість цієї дисципліни пояснюється ключовою роллю міст у сучасній економіці. Міста є центрами економічної активності, де зосереджені інноваційні процеси, створюються нові робочі місця і забезпечується значний внесок у національний валовий продукт. Урбанізація стимулює економічне зростання та розвиток, але водночас створює низку викликів: нерівномірний розвиток, соціальні та економічні розбіжності між різними районами міста, навантаження на інфраструктуру, забруднення навколишнього середовища та інші екологічні проблеми.

У рамках цієї дисципліни особлива увага приділяється аналізу того, як міста можуть ефективно розподіляти свої ресурси для досягнення сталого розвитку та зростання. Студенти вивчатимуть питання раціонального використання міських ресурсів, таких як земля, інфраструктура, фінанси, а також підходи до їх оптимального розподілу. У дисципліні також висвітлюється питання стратегічного планування міського розвитку, яке є важливою складовою управління міською економікою. Стратегічне планування дозволяє передбачити можливі виклики та ризики, а також розробити довгострокові рішення для забезпечення економічної, соціальної та екологічної стабільності міста.

Під час вивчення дисципліни студенти здобудуть глибокі знання про структуру міської економіки, основні функції міських адміністрацій та органів

місцевого самоврядування, а також зрозуміють особливості управління міськими фінансами. Крім того, значна увага буде приділена міжнародному досвіду розвитку міст, сучасним методам вирішення економічних проблем та впровадженню інноваційних підходів до управління міськими процесами.

Дисципліна «Економіка міста» надасть студентам необхідні інструменти для глибшого розуміння динаміки розвитку міст та можливостей вирішення актуальних проблем сучасного урбаністичного середовища. Практичні завдання в рамках курсу допоможуть розвинути аналітичні навички, необхідні для прийняття обґрунтованих управлінських рішень у галузі економіки міста, що особливо важливо в умовах глобальних економічних викликів і процесів урбанізації.

ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичні заняття є невіддільною частиною вивчення дисципліни «Економіка міста» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 051 – Економіка. У межах цього курсу студенти не тільки ознайомляться з теоретичними основами міської економіки, але й набудуть навичок практичного застосування отриманих знань. Практичні заняття допоможуть краще зрозуміти, як працюють економічні механізми міста, які фактори впливають на його розвиток, та як можна ефективно управляти міськими ресурсами.

Під час практичних занять студенти будуть вирішувати реальні економічні завдання, пов'язані з управлінням міськими фінансами, розробкою стратегій розвитку міських територій, аналізом місцевих бюджетів та використанням інвестиційних інструментів. Особливу увагу буде приділено розгляду сучасних методів оцінки ефективності міської інфраструктури та управлінню міськими проектами.

Практичні завдання спрямовані на розвиток аналітичного мислення, навичок роботи з економічними даними, моделювання та прогнозування

економічного розвитку міста. Вони допоможуть студентам зрозуміти взаємозв'язок між економічними процесами, управлінням та сталим розвитком міст у реальних умовах сучасної економіки.

Важливість виконання практичних завдань у рамках курсу «Економіка міста» полягає у формуванні у студентів прикладних навичок, необхідних для аналізу, управління та розвитку міських економічних систем. Теоретичні знання без практичного застосування залишаються абстрактними, тоді як практика дозволяє студентам глибше засвоїти матеріал, побачити реальні наслідки економічних рішень і зрозуміти їхній вплив на міське середовище.

Тематика практичних завдань охоплює такі важливі аспекти, як стратегічне планування розвитку міста, управління міськими ресурсами, інноваційні інструменти фінансування, а також питання сталого розвитку міських територій. Студенти матимуть можливість порівнювати розвиток різних міст, аналізувати структуру міської економіки, працювати над проектами державно-приватного партнерства та розробляти маркетингові стратегії для міських інноваційних парків. Такий підхід дозволить їм набути практичних навичок, необхідних для майбутньої професійної діяльності у сфері управління міською економікою. Особлива увага приділяється питанням суспільних благ у містах, впливу міської політики на розвиток інфраструктури та інноваційним підходам до управління ресурсами. Завдяки цьому студенти навчаються оцінювати економічний потенціал міських територій і пропонувати рішення для їх сталого розвитку. Крім того, значна частина практичних завдань спрямована на вивчення конкурентоспроможності міст та їх брендингу, що є важливим елементом у сучасному глобальному економічному середовищі.

РОЗГОРНУТА ПРОГРАМА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття № 1 (дві академічні години)

Теми практичного заняття охоплюють тему першого змістового модуля.

Тема 1 Економіка міста в системі суспільних наук

На занятті розглядаються такі питання:

1. Місто як значуща цілісність, як предмет теоретизування.
2. Економіка міста як наукова дисципліна.
3. Моделювання як інструмент урбаністичних досліджень.
4. Формування особливого розділу сучасної економічної теорії «Економіка міста».

Практичне завдання «Аналіз економічної взаємодії міської інфраструктури»

Методичні рекомендації до практичного заняття № 1

Завдання	Мета завдання	Рекомендації щодо виконання завдань	Форма звітності
Дослідити основні елементи міської інфраструктури та їх вплив на економічні процеси	Виявити, як житлові райони, транспортні мережі та бізнес-зони впливають на економічне життя міста	Використовуйте офіційні статистичні дані, плани розвитку міста та карти для аналізу елементів міської інфраструктури. Порівнюйте кілька джерел інформації, щоб мати всебічне уявлення про взаємодію цих елементів. Звертайте увагу на те, як ці елементи змінюються в залежності від демографічних і соціальних змін у місті. Наприклад, як зростання населення впливає на транспорт і житлові зони	Есе на 2–3 сторінки з порівнянням взаємодії різних елементів інфраструктури

Практичне заняття № 2 (дві академічні години)

Теми практичного заняття охоплюють тему першого змістового модуля.

Тема 2 Поняття міста і процесу урбанізації

На занятті розглядаються такі питання:

1. Місто як соціально-економічна просторова система.
2. Критерії визначення міст.
3. Типологія міст.
4. Поняття і стадії урбанізації.

Практичне завдання «Типологія міст і процес урбанізації»

Методичні рекомендації до практичного заняття № 2

Завдання	Мета завдання	Рекомендації щодо виконання завдань	Форма звітності
Порівняти два міста за критеріями типології, включаючи розмір, функції та рівень урбанізації	Дослідити вплив типології міст на їхню урбанізацію і розвиток	Вибирайте два міста з різних країн або регіонів (наприклад, місто з України та з іншої країни) для кращого контрасту. Зосередьтеся на ключових показниках розвитку, таких як інфраструктура, соціальні послуги, транспорт і демографія. Порівнюйте їх історичні етапи урбанізації, враховуючи економічні та політичні фактори, що вплинули на їх розвиток	Таблиця порівняння з короткими поясненнями (1 сторінка)

Практичне заняття № 3 (дві академічні години)

Теми практичного заняття охоплюють тему першого змістового модуля.

Тема 3 Становлення і розвиток міст і міських систем

На занятті розглядаються такі питання:

1. Історичні етапи становлення і розвитку міст і міських систем.
2. Світові тенденції розвитку міст: міжнародний досвід.
3. Основні проблеми та тенденції розвитку сучасного українського міста.

Практичне завдання «Історичний розвиток міст: Україна та світ»

Методичні рекомендації до практичного заняття № 3

Завдання	Мета завдання	Рекомендації щодо виконання завдань	Форма звітності
Проаналізувати історичний розвиток одного українського міста та одного закордонного міста	Дослідити історичні етапи та сучасні проблеми розвитку міст	Оберіть одне стародавнє місто України (наприклад, Київ або Львів) і порівняйте його з відомим містом за кордоном (Лондон, Париж). Проаналізуйте, як війни, індустріалізація та політичні зміни вплинули на їх розвиток. Особливо зверніть увагу на те, як різні етапи розвитку формували сучасну інфраструктуру та соціальні процеси у цих містах	Аналітичний звіт на 3–4 сторінки з порівнянням історичних етапів

Практичне заняття № 4 (дві академічні години)

Теми практичного заняття охоплюють тему першого змістового модуля.

Тема 4 Економіка міста і економіка громадського сектора

На занятті розглядаються такі питання:

1. Громадські блага: поняття, властивості і класифікація.
2. Специфіка споживання і виробництва суспільних благ.
3. Економіка міста і економіка громадського сектору.
4. Поняття міста та урбанізації.

Практичне завдання «Суспільні блага у структурі економіки міста»

Методичні рекомендації до практичного заняття № 4

Завдання	Мета завдання	Рекомендації щодо виконання завдань	Форма звітності
Дослідити структуру та споживання суспільних благ в обраному місті	Зрозуміти специфіку громадських благ та їх роль в економіці міста	Використовуйте місцеві бюджети та плани розвитку для аналізу структури суспільних благ. Розділіть блага на економічні категорії (соціальні, інфраструктурні, культурні), і проаналізуйте їхній вплив на якість життя мешканців. Порівняйте суспільні блага у різних районах міста, враховуючи економічний та соціальний рівень населення	Презентація на 5–7 слайдів з аналізом суспільних благ

Практичне заняття № 5 (дві академічні години)

Теми практичного заняття охоплюють тему першого змістового модуля.

Тема 5 Сталий розвиток міст

На занятті розглядаються такі питання:

1. Вплив економічної діяльності міста на екологію.
2. Роль екологічного планування у сталому розвитку міст.
3. Виклики та перспективи сталого розвитку сучасних міст.

Практичне завдання «Екологічний вплив економічної діяльності міста»

Методичні рекомендації до практичного заняття № 5

Завдання	Мета завдання	Рекомендації щодо виконання завдань	Форма звітності
Проаналізувати вплив економічної діяльності на екологію та заходи сталого розвитку	Виявити екологічні виклики, пов'язані з економічним розвитком міста	Використовуйте офіційні екологічні звіти, плани розвитку та інфраструктурні проекти міста. Фокусуйтеся на взаємодії між економічною діяльністю (промисловість, транспорт) та екологічними проблемами (забруднення повітря, води, ґрунту). Розгляньте, як інноваційні екологічні ініціативи можуть допомогти зменшити негативний вплив на навколишнє середовище	Екологічний звіт на 2–3 сторінки з прикладами проектів

Практичне заняття № 6 (дві академічні години)

Теми практичного заняття охоплюють тему першого змістового модуля.

Тема 6 Організаційно-правові основи управління містом

На занятті розглядаються такі питання:

1. Система місцевого самоврядування в Україні.
2. Функції міського самоврядування.
3. Міська політика і міське управління.

Практичне завдання «Міське самоврядування: функції та проблеми»

Методичні рекомендації до практичного заняття № 6

Завдання	Мета завдання	Рекомендації щодо виконання завдань	Форма звітності
Описати систему місцевого самоврядування та міську політику обраного міста	Зрозуміти функції та роль місцевого самоврядування в управлінні містом	Вивчіть законодавчі документи та постанови місцевої влади для аналізу організаційних основ самоврядування. Зосередьте увагу на структурі міської ради та її основних функціях. Розгляньте, як рішення міської ради впливають на розвиток міста та які є основні проблеми в управлінні (наприклад, корупція або неефективність)	Аналітичний огляд на 2 сторінки з прикладами

Практичне заняття № 7 (дві академічні години)

Теми практичного заняття охоплюють тему другого змістового модуля.

Тема 7 Ресурси розвитку міста

На занятті розглядаються такі питання:

1. Ресурси розвитку міського господарства.
2. Джерела доходів місцевих бюджетів.

Практичне завдання «Джерела доходів місцевого бюджету»

Методичні рекомендації до практичного заняття № 7

Завдання	Мета завдання	Рекомендації щодо виконання завдань	Форма звітності
Проаналізувати джерела доходів місцевого бюджету і їх роль у розвитку міської інфраструктури	Виявити ключові джерела фінансування та їх вплив на розвиток міста	Досліджуйте місцевий бюджет через відкриті джерела або опубліковані звіти. Проаналізуйте розподіл коштів на різні сектори економіки міста (освіта, охорона здоров'я, транспорт). Особливо зверніть увагу на зовнішні та внутрішні джерела фінансування міського бюджету і як вони впливають на можливості розвитку інфраструктури	Звіт на 2–3 сторінки з таблицями доходів

Практичне заняття № 8 (дві академічні години)

Теми практичного заняття охоплюють тему другого змістового модуля.

Тема 8 Сучасні важелі економічного розвитку міста

На занятті розглядаються такі питання:

1. Інноваційно-інвестиційна модель розвитку міста: сутність, основні елементи та можливості впровадження.
2. Соціальні процеси в містах.
3. Складові інфраструктури міста. Екологічна політика міста.

Практичне завдання «Інновації та інфраструктура в економічному розвитку міста»

Методичні рекомендації до практичного заняття № 8

Завдання	Мета завдання	Рекомендації щодо виконання завдань	Форма звітності
Візуалізувати взаємодію інновацій, інфраструктури та екологічної політики в розвитку міста	Виявити основні взаємодії, які сприяють розвитку сучасних міст	Використовуйте інфографіку для наочного представлення взаємодії між інноваціями, інфраструктурою та екологічною політикою. Для прикладів оберіть інноваційні міста або нові проекти в містах. Зосередьтеся на таких аспектах, як розвиток цифрових технологій, розумних міст, екологічно чистого транспорту та відновлюваних джерел енергії	Інфографіка або схема на 1 аркуш з коротким поясненням

Практичне заняття № 9 (дві академічні години)

Теми практичного заняття охоплюють тему другого змістового модуля.

Тема 9 Інвестиційні інструменти фінансування місцевого економічного розвитку: державно-приватне партнерство

На занятті розглядаються такі питання:

1. Характеристика інструменту ДПП.
2. Закордонний досвід використання ДПП.
3. Українська практика державно-приватного партнерства.
4. Алгоритм застосування ДПП.

Практичне завдання «Проект державно-приватного партнерства для місцевого бізнесу»

Методичні рекомендації до практичного заняття № 9

Завдання	Мета завдання	Рекомендації щодо виконання завдань	Форма звітності
Розробити проект державно-приватного партнерства для підтримки місцевого бізнесу	Застосувати знання про маркетинг територій та розвиток бізнесу в міських умовах	Фокусуйтеся на конкретній бізнес-ініціативі, що може бути реалізована через державно-приватне партнерство. Оберіть реальну проблему або потребу міста, наприклад, створення нових робочих місць чи розвиток інфраструктури, і розробіть план співпраці між місцевою владою та бізнесом. Проаналізуйте можливі джерела фінансування і вигоди для обох сторін	Бізнес-план на 3–4 сторінки

Практичне заняття № 10 (дві академічні години)

Теми практичного заняття охоплюють тему другого змістового модуля.

Тема 10 Інвестиційні інструменти фінансування місцевого економічного розвитку: лізинг

На занятті розглядаються такі питання:

1. Основні характеристики та функції лізингу як інвестиційного інструменту для підтримки місцевого економічного розвитку.
2. Приклади та позитивні аспекти застосування лізингу в інших країнах.
3. Існуючі ініціативи та приклади використання лізингу для фінансування місцевого економічного розвитку в Україні.
4. Кроки та етапи алгоритму використання лізингу як інструменту для ефективного фінансування та підтримки місцевого економічного розвитку.

Практичне завдання «Лізинг для місцевого підприємництва»

Методичні рекомендації до практичного заняття № 10

Завдання	Мета завдання	Рекомендації щодо виконання завдань	Форма звітності
Знайти та проаналізувати лізингові можливості для місцевого підприємства	Вивчити лізинг як інструмент розвитку бізнесу в міському середовищі	Використовуйте доступні інтернет-ресурси та лізингові компанії для дослідження конкретних пропозицій лізингу для малого та середнього бізнесу. Особливо звертайте увагу на умови та процентні ставки, а також на можливості для підприємств у конкретних секторах (транспорт, виробництво тощо). Проаналізуйте переваги лізингу перед традиційними кредитами для розвитку бізнесу	Таблиця порівняння лізингових можливостей з коротким аналізом (1 сторінка)

Практичне заняття № 11 (дві академічні години)

Теми практичного заняття охоплюють тему другого змістового модуля.

Тема 11 Інвестиційні інструменти фінансування місцевого економічного розвитку: індустриальні, наукові та технологічні парки

На занятті розглядаються такі питання:

1. Основні функції і завдання інституції.
2. Адаптація закордонного досвіду для оптимальної ефективності інституцій в українському контексті.
3. Конкретні інституції в Україні для фінансування місцевого економічного розвитку.
4. Вдосконалення алгоритму для відповідності умовам та потребам місцевої громади в Україні.

Практичне завдання «Маркетингова стратегія для інноваційного парку»

Методичні рекомендації до практичного заняття № 11

Завдання	Мета завдання	Рекомендації щодо виконання завдань	Форма звітності
Розробити маркетингову стратегію для інноваційного парку в місцевому середовищі	Створити ефективну маркетингову стратегію для розвитку інноваційного бізнесу в місті	Аналізуйте особливості інноваційних парків, їхню роль у місцевому розвитку та взаємодію з іншими елементами міської інфраструктури. Використовуйте приклади успішних інноваційних парків для натхнення та порівняння. Фокусуйтеся на тому, як залучити інвесторів та бізнес для співпраці з місцевою владою	Маркетингова стратегія на 3 сторінки

Практичне заняття № 12 (дві академічні години)

Теми практичного заняття охоплюють тему третього змістового модуля.

Тема 12 Стратегічне планування розвитку міста

На занятті розглядаються такі питання:

1. Сутність та роль стратегії у розвитку міста.
2. Розробка стратегії розвитку міста та плану її реалізації.

Практичне завдання «Стратегічна дорожня карта розвитку міста»

Методичні рекомендації до практичного заняття № 12

Завдання	Мета завдання	Рекомендації щодо виконання завдань	Форма звітності
Скласти дорожню карту розвитку міста з відображенням ключових цілей та етапів	Виявити етапи стратегічного планування міського розвитку	Використовуйте графічні засоби для створення дорожньої карти, що відображатиме довгострокову стратегію розвитку міста. Визначте основні етапи розвитку, такі як залучення інвестицій, розвиток інфраструктури та екологічні ініціативи. Дорожня карта повинна бути чіткою, вказуючи конкретні терміни виконання та ресурси, необхідні для досягнення кожного етапу	Дорожня карта на 1–2 сторінки з поясненнями

Практичне заняття № 13 (дві академічні години)

Теми практичного заняття охоплюють тему третього змістового модуля.

Тема 13 Конкуренція територій у розвитку на національному рівні

На занятті розглядаються такі питання:

1. Стратегічні засади та концепції маркетингу територій у контексті конкурентоспроможності.
2. Ключові гравці та їхні ролі в конкурентній боротьбі територій.
3. Інструменти та стратегії маркетингу для підвищення конкурентних переваг територій.
4. Інтеграція територій у глобальні ринки. Виклики та ризики у розвитку конкурентоспроможності територій.

Практичне завдання «Конкурентоспроможність України на міжнародному ринку»

Методичні рекомендації до практичного заняття № 13

Завдання	Мета завдання	Рекомендації щодо виконання завдань	Форма звітності
Підготувати презентацію про конкурентоспроможність України на міжнародному ринку	Зрозуміти роль держави у міжнародній економічній конкуренції	Використовуйте сучасні статистичні дані щодо експорту та імпорту України, а також міжнародні рейтинги конкурентоспроможності. Проаналізуйте ключові галузі, де Україна має конкурентні переваги (агропромисловий сектор, ІТ, енергетика). Зверніть увагу на стратегічні партнерства з іншими країнами та іноземні інвестиції	Презентація на 5–7 слайдів

Практичне заняття № 14 (дві академічні години)

Теми практичного заняття охоплюють тему третього змістового модуля.

Тема 14 Формування територіальних маркетингових стратегій

На занятті розглядаються такі питання:

1. Маркетингові стратегії.
2. Алгоритм маркетингу територій.
3. Проведення маркетингових досліджень: організаційно-методичне забезпечення.
4. Стратегії маркетингу території: маркетинг іміджу, маркетинг привабливості, маркетинг інфраструктури, маркетинг персоналу, населення.

Практичне завдання «Маркетингові стратегії успішних міст»

Методичні рекомендації до практичного заняття № 14

Завдання	Мета завдання	Рекомендації щодо виконання завдань	Форма звітності
Проаналізувати 5 маркетингових стратегій міст за допомогою бенчмаркінгу	Оцінити конкурентоспроможність міст через їхні маркетингові стратегії	Оберіть міста з різних країн та регіонів для аналізу, звертаючи увагу на їхній брендинг та просування на міжнародній арені. Використовуйте бенчмаркінг для порівняння результатів та оцінки успішності стратегій. Розгляньте критерії, такі як туристична привабливість, інвестиційний клімат, транспортна інфраструктура та якість життя	Аналітичний огляд на 2–3 сторінки

Практичне заняття № 15 (дві академічні години)

Теми практичного заняття охоплюють тему третього змістового модуля.

Тема 15 Конкурентоспроможність та брендинг міста

На занятті розглядаються такі питання:

1. Конкурентоспроможність міста в умовах ринку.
2. Сутність і стратегії брендингу міста.

Практичне завдання «Створення стратегії брендингу міста»

Методичні рекомендації до практичного заняття № 15

Завдання	Мета завдання	Рекомендації щодо виконання завдань	Форма звітності
Порівняти конкурентоспроможність обраного міста з іншими та створити стратегію брендингу	Виявити сильні сторони міста та розробити способи їх просування на ринку	Проаналізуйте конкурентоспроможність міста через призму його економічного потенціалу, інфраструктури та соціальної політики. Використовуйте дані з соціологічних опитувань та місцевих звітів для визначення унікальних рис міста. Після цього створіть стратегію брендингу, яка відображає сильні сторони міста та пропонує способи їх просування на міжнародній арені	Стратегія брендингу на 2–3 сторінки

Практичне заняття № 16 (дві академічні години)

Теми практичного заняття охоплюють тему третього змістового модуля.

Тема 16 Брендинг і маркетинг територій. Секрет найбільш успішних міст України

На занятті розглядаються такі питання:

1. Значення та актуальність муніципального брендингу і маркетингу в сучасних умовах.
2. Ключові складові міського бренду: аналіз факторів формування та вплив на сприйняття та привабливість міста.
3. Основні складові успішної маркетингової стратегії: аналіз чинників, що визначають ефективність та досягнення поставлених цілей.
4. Кращі практики маркетингу та брендингу українських міст.

Практичне завдання «Дослідження територіальних брендів»

Методичні рекомендації до практичного заняття № 16

Завдання	Мета завдання	Рекомендації щодо виконання завдань	Форма звітності
Провести дослідження територіального бренду одного з успішних українських міст	Вивчити створення міського бренду та його вплив на економічний розвиток	Оберіть місто з сильним брендом, яке активно просуває себе на міжнародному рівні (наприклад, Львів, Одеса). Проаналізуйте історію створення бренду, його ключові елементи (логотип, девіз, маркетинг) та вплив на туризм, бізнес та інвестиції. Порівняйте його з іншими українськими містами для розуміння факторів успіху	Аналітичний звіт на 2–3 сторінки

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Берданова О. Стратегічне планування місцевого розвитку. Практичний посібник / [О. Берданова, В. Вакуленко] ; Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO. – Київ : ТОВ «Софія-А». – 2012. – 88 с. – Існує електрон. версія. (Режим доступу: http://despro.org.ua/media/articles/04_book_berdanova_vakulenko_ctrateg_chne_planuvann.pdf, вільний).
2. Гура О. І. Педагогіка вищої освіти : Економіка міста : навч. посіб. / О. І. Гура . – Київ : Центр навчальної літератури, 2005. – 224 с. – Існує електрон. версія. (Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/325959/>, вільний).
3. Клименко М. О. Оцінювання стану територій міста за показниками сталого розвитку : монографія / М. О. Клименко, А. М. Прищеп, О. А. Брежицька. – Рівне : НУВГП, 2018. – 221 с. – Існує електрон. версія. (Режим доступу: <http://surl.li/zadyjk>, вільний).
4. Соціально-економічний розвиток міст в умовах децентралізації : кол. моногр. / за ред. Л. М. Ільч. – Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. – 532 с. – Існує електрон. версія. (Режим доступу: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/36136/2/Monograph_kol_2021_FITU.pdf, вільний).
5. Сучасний стан та перспективи економічного розвитку України: теорія, методологія, практика : колективна монографія / Кол. авторів. – Полтава : ПП «Астрая», 2023. – 225 с. – Існує електрон. версія. (Режим доступу: <https://www.economics.in.ua/2023/04/collectivemonograph.html>, вільний).
6. Трансформація структури економіки міст Західного регіону України: монографія / Державна установа «Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долішнього НАН України» ; наук. ред. М. І. Мельник. – Львів, 2021. – 529 с. (Серія «Проблеми регіонального розвитку»). – Існує електрон. версія. (Режим доступу: <https://ird.gov.ua/irdp/p20210005.pdf>, вільний).
7. Урбаністична Україна: в епіцентрі просторових змін : монографія / за ред. К. Мезенцева, Я. Олійника, Н. Мезенцевої. – Київ : Фенікс, 2017. – 438 с. – Існує електрон. версія. (Режим доступу: https://www.geokiyiv.org/pdf/Urban_Ukraine.pdf, вільний).
8. Ukrainian cities: sustainable development on the eve of full-scale Russian aggression / Edited by Eu. Maruniak, S. Lisovskyi. – 2023. – 232 p. – Існує електрон. версія. (Режим доступу: <http://surl.li/xwjvnu>, вільний).

Електронне навчальне видання

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до практичних занять
із навчальної дисципліни

«ЕКОНОМІКА МІСТА»

(для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх форм навчання зі спеціальності 051 – Економіка)

Укладач **СЕРЬОГІНА** Дар'я Олександрівна

Відповідальний за випуск *Н. М. Матвеева*
За авторською редакцією
Комп'ютерне верстання *Д. О. Серьогіна*

План 2021, поз. 347М

Підп. до друку 17.10.2024. Формат 60 × 84/16.
Ум. друк. арк. 1,1.

Видавець і виготовлювач:
Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Черноглазівська (Маршала Бажанова), 17, Харків, 61002.
Електронна адреса: office@kname.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК № 5328 від 11.04.2017.